

Bibliotheek Oosterschelde

Visie en ambities

2022-2025

Ons verhaal

De Bibliotheek is van alle tijden en van ons allemaal. Een plek waar iedereen welkom is en waar je 'samen jezelf kunt zijn'. Of je nu wilt lezen voor je plezier, of wilt leren, voor inspiratie, een vraag of een ontmoeting komt; het mag allemaal. En het is een online plek waar je antwoorden vindt en waar je jezelf kunt ontwikkelen. Dit maakt de Bibliotheek een onmisbare motor van een vaardige en menselijke samenleving.

Als bibliotheken leveren we een wezenlijke bijdrage aan welzijn en welvaart. Het is onze ambitie dat we er - samen met onze partners - voor zorgen dat iedereen taalvaardig is, digitaal mee kan komen en de kans heeft zich een leven lang te ontwikkelen. Dat iedereen toegang heeft tot de informatiemaatschappij en er zijn weg in kan vinden. Dat iedereen kan kennismaken met literatuur, kunst en cultuur. En dat minder mensen eenzaam zijn.

In iedere gemeente sluiten we hiervoor aan bij de lokale context, lokale netwerken en lokale behoeften. We werken nauw samen met overheden, scholen, culturele en maatschappelijke organisaties. Elke bibliotheek heeft zo een eigen lokale kleur, maar opereert wel vanuit dezelfde intentie en met dezelfde belangrijke pijlers.

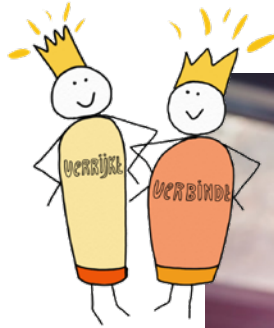
“De Bibliotheek, een plek waar iedereen welkom is en waar je 'samen jezelf kunt zijn'.”

Visie en ambities
Bibliotheek Oosterschelde
2022-2025

Inhoud

1. De Bibliotheek verbindt en verrijkt.....	05
2. Waar staan we?.....	06
3. Hoe gaan we verder in de nieuwe beleidsperiode?.....	08
4. Welke factoren bepalen mede onze keuzes?	09
5. Wat willen we bereiken in de komende periode?.....	10
6. Hoe gaan we die ambities waar maken?.....	12
7. Wat gaan we doen?	14
• Helpen leren.....	15
• Leren meedoen.....	16
• Samen leren.....	17
8. Wat betekent dit alles voor de organisatie?.....	18

De Bibliotheek verbindt en verrijkt

De Bibliotheek Oosterschelde is de openbare bibliotheek voor de inwoners van de gemeenten Borsele, Goes, Kapelle, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland en Tholen. Al jaren inspireren we mensen met onze collectie en activiteiten, helpen we kinderen taal-, media- en leesvaardig opgroeien en helpen we mensen om aangehaakt te blijven in onze wereld vol taal en digitale ontwikkelingen.

Het DNA van onze organisatie bepaalt wat we doen, maar ook hoe we dat doen:

- **Wij geloven in kansen voor iedereen**
- **Wij ondersteunen de persoonlijke ontwikkeling van mensen**
- **Wij dragen actief bij aan een inclusieve samenleving**

A woman with blonde hair tied back, wearing a dark patterned cardigan, is sitting at a desk and looking at a laptop. She is holding a pair of glasses. In the background, two young boys are also looking at the laptop. The setting appears to be a library or a computer lab, with bookshelves and a colorful wall in the background.

Waar staan we?

Onze belofte in de beleidsvisie 2017 - 2021 was

“De Bibliotheek verrijkt en verbindt...”

Van de ambities uit die vorige visie is veel gerealiseerd.

We hebben onze connecties met onderwijs en opvoedingspartners verstevigd en uitgebreid. Op 102 basisscholen en 7 scholen in het voortgezet onderwijs werken onze leesconsulenten samen met het onderwijsteam aan een goede taalbasis voor elk kind. En ook de allerkleinsten en hun ouders worden in samenwerking met partnerorganisaties bereikt, via programmalijnen zoals BoekStart, Taalvisite en de Boekfiets.

Vanuit onze 32 bibliotheeklocaties zijn we actief in en voor de lokale gemeenschap. We stemmen onze collectie en programma's meer en meer af op de behoeften van de mensen uit die lokale omgeving.

En als partner in het Taalhuisnetwerk bieden we een laagdrempelige toegang tot informeel leren van digitale en andere basisvaardigheden.

We maken actief deel uit van het Zeeuwse en het landelijke netwerk van bibliotheekorganisaties. We conformeren ons van harte aan de in de Wet op het stelsel van openbare bibliotheken (Wsob) verwoorde vijf kernfuncties* van de Bibliotheek. Lokaal en regionaal maken we verbindingen met partnerorganisaties, we prikkelen en dagen mensen uit tot nieuwsgierigheid. En dat alles vanuit onze kerncompetentie:

De Bibliotheek levert door haar aanbod van media, expertise en informele leeractiviteiten een bijdrage aan de ontwikkeling van mensen.

**) het ter beschikking stellen van kennis en informatie, het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie, het bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur, het organiseren van ontmoeting en debat en het laten kennismaken met kunst en cultuur.*

“Door de verschillende lokale verschijningsvormen - met hun eigen context, karakter en dienstverlening - laten we zien dat we aansluiten bij de lokale doelgroepen en lokale behoeften.”

Hoe gaan we verder in de nieuwe beleidsperiode?

Ons DNA verandert niet, maar wel de manier waarop we onze doelen willen bereiken. Gesteund door gesprekken met onze belangrijkste partners en de beleidslijnen uit het Bibliotheekconvenant 2020-2023 (dat is afgesloten tussen overheden en bibliotheeksector) houden we de ingezette koers vast. Maar we houden rekening met belangrijke veranderingen in de wereld om ons heen en bewegen daarop mee.

“Meebewegen met de wereld om ons heen.”

Welke factoren bepalen mede onze keuzes?

Digitalisering en data bepalen meer en meer ons dagelijks leven. De digitale kloof tussen hoog- en lager opgeleiden is de laatste jaren verdiept.

Lees- en taalvaardigheid vormen het fundament voor het kunnen omzetten van informatie in kennis. Taalachterstanden vormen nog altijd een probleem bij zowel jeugd als volwassenen. De leesmotivatie bij jongeren daalt nog altijd.

Sociale inclusie vergroot het welbevinden van mensen: meer dan 40% van de mensen om ons heen geeft aan zich eenzaam te voelen.

De overheid stelt burgers meer en meer zelf verantwoordelijk voor hun welzijn, gezondheid en geluk.

De noodzaak tot een leven lang leren is voorwaarde voor wie volwaardig mee wil doen in de snel veranderende samenleving.

“De digitale kloof tussen hoog- en lager opgeleiden is de laatste jaren verdiept.”

Wat willen we bereiken in de komende periode?

De dienstverlening van de Bibliotheek rust op vijf pijlers:

1. De Bibliotheek is een laagdrempelige, veilige en waardevrije verblijfs- en ontmoetingsplek voor iedereen.
2. De Bibliotheek ondersteunt bij en biedt activiteiten voor 'een leven lang ontwikkelen': basisvaardigheden en vaardigheden die bijdragen aan blijvende inzetbaarheid.
3. De Bibliotheek is een essentiële partner bij het stimuleren van leesplezier, het bestrijden van laaggeletterdheid en het opdoen van digitale vaardigheden.
4. De Bibliotheek is een informatiepunt voor vragen over de (digitale) overheid.
5. De Bibliotheek biedt een fysieke én online collectie voor jeugd en volwassenen.

Met deze pijlers als basis werken we aan drie ambities:

1. Om taalachterstanden preventief aan te pakken willen we met onze programma's een groter bereik krijgen in de leeftijdsgroep 0-18 jaar. Vooral onder de leeftijdscategorieën van 0-4 en 12-18 willen we het aandeel actieve deelnemers verdubbelen en relevante partnerschappen verankeren en uitbouwen.
2. Omdat het aanjagen van leesplezier en lees- en mediavaardigheid niet alleen een kwestie is van de Bibliotheek of het onderwijs willen we ook meer ouders/ verzorgers van jeugd tot 18 jaar bereiken. We willen ons bereik onder deze groep verdubbelen (nu 10%) en een groot deel van deze groep ook actief betrekken bij de programmering van de Bibliotheek.
3. Omdat actieve, zelfredzame burgers een belangrijke bijdrage leveren aan een open en sociale samenleving willen wij een relevant aanbod aan informele scholing en ondersteunende, doelgroepgerichte informatiediensten aanbieden. Hierbij maken we een onderscheid in aanbod voor mensen die geholpen moeten worden om zelfredzamer te worden en mensen die we ondersteunen bij het verdere verdiepen van hun ontwikkeling. Een belangrijk thema is hierbij (digitaal) burgerschap.

De Bibliotheek wil deze ambities niet alleen vatten in cijfermatige doelen, maar ook aantoonbaar maken wat de impact van haar werk is. We ontwikkelen daarvoor een aanpak en passen die toe in onze rapportages aan opdrachtgevers en partners.

“De Bibliotheek wil deze ambities niet alleen vatten in cijfermatige doelen, maar ook aantoonbaar maken wat de impact van haar werk is.”

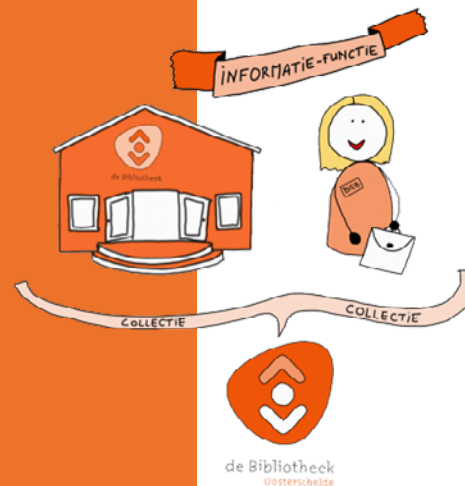
Hoe gaan we die ambities waar maken?

De Bibliotheek onderscheidt zich door haar expertise op het terrein van informatie en lezen.

Ons onderscheidend vermogen is de informatie-functie. Die is uniek door de beschikbaarheid van onze fysieke en digitale collectie én door de expertise van onze medewerkers. De tekening hiernaast verbeeldt dat.

Er is immers geen andere instelling dan de Bibliotheek, die op vergelijkbare wijze kennis, informatie en expertise over lezen, literatuur, mediawijsheid en digitale geletterdheid ter beschikking stelt aan haar gemeenschap.

In partnerschappen voegt de Bibliotheek deze expertise toe zodat individuele klanten of andere organisaties hun doelen beter kunnen realiseren.

Wij leggen primair de focus op 0 t/m 18-jarigen

Financiële middelen begrenzen onze mogelijkheden en dus is keuzes maken belangrijk, ook voor de Bibliotheek Oosterschelde. Omdat we weten dat in de eerste fases van een mensenleven de basis gelegd wordt voor kansen in de toekomst, houden we vast aan onze focus op kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 t/m 18 jaar. Daarbij richten we onze aanpak ook en vooral op het hun omringende systeem (gezin, school, sociale kring etc.). Wij zien dit als de beste manier om onze doelen om te zetten in concrete resultaten en blijvende impact te bewerkstelligen. Uiteraard werken wij hierin nauw samen met onze partners in voorschool, onderwijs en het sociaal-maatschappelijk veld.

Onze buitenwereld is leidend

De behoeften van onze klanten, onze bezoekers en onze lokale gemeenschap staan centraal in wat we doen. We creëren verbinding met de lokale omgeving en bouwen daarmee de "Bibliotheek van jou". De doelgroep is altijd het vertrekpunt, en de Bibliotheek is daar waar de doelgroep is. We verbinden binnen met buiten en distribueren de activiteiten en diensten van de Bibliotheek naar de plekken waar onze doelgroepen zijn. De deuren van onze locaties staan open en verwelkomen iedereen. Met onze financiers (de regiogemeenten) stemmen we af over de wijze waarop de Bibliotheek een bijdrage kan leveren aan de gemeentelijke beleidsdoelen.

We doen de dingen samen en streven professionele partnerschappen na

We zien de mensen om ons heen als mede-eigenaar van onze organisatie en haar activiteiten. We maken gebruik van hun kennis en netwerken. We kiezen er voor hen te faciliteren in plaats van zelf te organiseren. Medewerkers van de Bibliotheek verbinden zich actief met mensen uit de lokale omgeving.

Om doelgroepen beter te bereiken versterken we onze formele en informele netwerken en professionaliseren de samenwerking met partnerorganisaties. We sluiten volwaardige partnerschappen vanuit gedeelde ambities en doelen. We maken gebruik van elkaars kennis, netwerken en communicatiekanalen. De Bibliotheek stelt haar informatie-expertise beschikbaar als onderscheidende bijdrage aan de gemeenschappelijke opgave.

"De deuren van onze locaties staan open en verwelkomen iedereen."

Wat gaan we doen?

In drie programmalijnen leveren we een bijdrage aan de ontwikkeling van zowel jeugd als volwassenen.

1.

We bieden expertise en programma's aan mensen en organisaties die zich inspinnen voor de taal, media- en digitale ontwikkeling van jeugd (helpen leren).

helpen

2.

We ontwikkelen en bieden actief programma's en informatie aan voor mensen die behoefte hebben om hun zelfredzaamheid te vergroten (helpen meedoen).

meedoen

3.

We zijn partner voor mensen die hun eigen ontwikkeling ter hand nemen en ondersteunen hen met onze informatiefunctie, activiteitenprogramma's en faciliteiten (samen leren).

leren

Helpen leren

Met het programma *Educatie*

- Richten wij ons op jeugd en jongeren (0 t/m 18 jaar) en hun omgeving;
- Organiseren we programma's met de focus op taal, lezen en mediagebruik;
- Breiden we ons bereik onder kinderen in de voorschoolse leeftijd uit (0 tot 4 jaar);
- Verankeren we de partnerschappen met het primair onderwijs volgens de programmaliijn de Bibliotheek op school en streven we naar 100 % bereik in de leeftijd 4 t/m 12 jaar;
- Breiden we de bestaande activiteiten uit naar leerlingen uit het voortgezet onderwijs en vergroten ons bereik in de leeftijd 12 t/m 18 jaar;
- Verbreden we in het activiteiten aanbod de scope van lezen naar mediagebruik;
- Spannen we ons in om ouders en verzorgers actief betrokken te maken bij het belang van lezen en taalontwikkeling en stimuleren we hen om actief deel te nemen of bij te dragen aan de activiteiten van de Bibliotheek;
- Zetten we in op verdieping van bestaande partnerschappen zodat er gezamenlijk eigenaarschap bij de doelgroep én hun systeem ((groot)ouders, school, verenigingen etc.) ontstaat;
- Breiden we ons netwerk van samenwerkingspartners uit in andere domeinen. Naast het onderwijs en Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) en de GGD gaan we volwaardige partnerschappen aan met maatschappelijk werk, jongerenorganisaties, sportverenigingen etc. We doen dit op basis van gedeelde ambities en doelen en leggen samenwerkingsafspraken voor langere termijn vast.

Leren meedoen

Met het programma *Maatschappelijke bibliotheek*

- Richten we ons op volwassenen, die de kennis of vaardigheden missen om volwaardig mee te kunnen doen in onze maatschappij en dit nog kunnen leren;
 - Richten we ons op het vergroten van taalvaardigheid (zowel NT1 als NT2) en digitale vaardigheden en het toegankelijk maken van relevante maatschappelijke informatie;
 - Richten we ons op vergroten van digitaal burgerschap;
 - Stimuleren we zelfvertrouwen en sociale participatie door de combinatie van leren én ontmoeten ('van vertrouwen naar leren');
 - Stellen we deskundigheid beschikbaar aan het Taalnetwerk en faciliteren we andere samenwerkingspartners bij het bereiken van de doelgroep;
 - Helpen we mensen zelfredzaam worden door informatie beschikbaar te stellen en door te verwijzen naar samenwerkingspartners
- Bieden we partners de mogelijkheid om via de bibliotheeklocaties doelgroepen laagdrempelig te bereiken;
 - Initiëren, borgen en vergroten we ons netwerk van samenwerkingspartners: de partners in het gezamenlijke Taalnetwerk, het onderwijs (ROC), de gemeente, de buurtcentra/dorpshuizen, vrijwilligersinitiatieven, Seniorweb, maatschappelijk werk, zorgorganisaties, Vluchtelingenwerk etc.

Samen leren

Met het programma *De Bibliotheek van ontwikkeling en zelfontplooiing*

- Richten we ons op volwassenen in alle leeftijden die zichzelf willen blijven ontwikkelen;
- Verbinden we in onze activiteiten mensen met hun omgeving en generaties onderling;
- Ondersteunen we met onze activiteiten de andere programmalijnen;
- Dagen we mensen uit tot informeel leren door een aanbod dat creativiteit aanjaagt;
- Faciliteren we informeel leren door ontmoeting en onderlinge kennisdeling;
- Leggen we actief verbindingen met de lokale omgeving;
- Zetten we serieus in op gezamenlijk eigenaarschap bij de verschillende doelgroepen en partners;
- Breiden we ons netwerk van samenwerkingspartners verder uit. We leggen verbindingen met partners in onder meer het culturele veld, het volwassenenonderwijs, de kunstsector, de sportverenigingen en ondernemersclubs, musea en allerlei andere organisaties vanuit de gezamenlijke ambitie voor de ontwikkeling van mensen.

Wat betekent dit alles voor de organisatie?

Om de ambities van onze organisatie waar te maken zetten we in op de versterking van expertise en borging van middelen.

Mensen

De belangrijkste schakel tussen droom en daad zijn onze mensen. Onze professionals houden hun informatie-expertise hoog. Zij zijn vertrouwd met digitale ontwikkelingen en passen die toe in alle aspecten van hun werk. Zij weten hoe ze zich verbinden met mensen en met de lokale omgeving, ze zijn proactief partner voor andere organisaties.

Binnen de organisatie zien we de beleidslijnen als integraal beleid. Organisatie-, werk- en overlegstructuren worden daarop toegesneden.

Actueel Strategisch personeelsbeleid 2022-2025 ondersteunt het succes van de organisatie.

Middelen

Ambities en middelen moeten met elkaar in balans zijn. Taken die de Bibliotheek aanpakt zijn gebaseerd op een adequate, toekomstgerichte financiering. De bedrijfsvoering is robuust maar passend bij de omvang en scope van de organisatie. De Bibliotheek maakt hierover meerjarige afspraken met bekostigende overheden. In overleg met de financiers worden afspraken over rapportage en monitoring gemaakt.

Om adequaat in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen moet de Bibliotheek wendbaar zijn. Daarom moeten er middelen beschikbaar zijn voor innovatie van diensten en programma's. In de exploitatie moet hiervoor ruimte gemaakt worden. Een gezonde mix van exploitatiesubsidies, projectgelden en andere geldstromen is de basis voor een toekomstgerichte bedrijfsvoering.

De programma's van de Bibliotheek versterken elkaar. Integraal werken is een logisch onderdeel van de bedrijfsvoering.

De opzet van netwerken en samenwerkingsverbanden maakt zaken mogelijk. We zetten met onze menskracht en middelen hier intensief op in.

De bibliotheeklocaties zijn een onmisbare schakel in de realisatie van onze doelen. Onze vestigingen ondersteunen door sfeer en faciliteiten ontmoeting en informeel leren. Ze zijn bereikbaar en laagdrempelig en fungeren als "de derde plek": de plek waar ieder naast huis en werk/leeromgeving welkom en gezien is. In overleg met de regiogemeenten wordt hiervoor een integraal huisvestingsplan opgesteld.

De Bibliotheek zoekt haar doelgroepen actief op en is ook vindbaar buiten haar eigen locaties. Door de inzet van onze experts en intensief gebruik van digitale media wordt de Bibliotheek beter zichtbaar en vergroot ze haar bereik. Het beeld van de Bibliotheek wordt hierdoor geactualiseerd. De Bibliotheek positioneert zich als "jouw bibliotheek".

De concretisering van onze strategische doelen wordt vastgelegd in een Meerjarenplan 2022-2025 en jaarplannen per beleidsveld en per gemeente. In een geactualiseerde Samenwerkingsovereenkomst voor de beleidsperiode 2022-2025 worden de afspraken tussen de Bibliotheek en haar financiers vastgelegd. Effect- en impactmeting krijgt hier een belangrijke rol in.

**"De derde plek,
waar iedereen
welkom en
gezien is."**

Colofon

Dit is een uitgave van
Stichting Bibliotheek Oosterschelde
Stengeplein 1
4451 CZ Heinkenszand

Samenstelling/redactie
Directie en medewerkers Bibliotheek Oosterschelde

Met dank aan
Sheila Schuijffel en Lonneke Jans (Cubiss)
Alle deelnemers aan de stakeholdergesprekken.

Ontwerp/vormgeving
Nilsson Goes

Fotografie
Beeldmateriaal uit dit visiedocument is afkomstig van: de
Landelijke Huisstijl Portal van De Bibliotheek, illustraties zijn van:
Sheila Schuijffel (Cubis)

Contactgegevens
Vragen of hulp nodig? Neem contact met ons op via
secretariaat@bibliotheekoosterschelde.nl

© Bibliotheek Oosterschelde april 2021

